

תְּבִלִין לְשִׁלְחַן שֶׁבֶת

העלון לעלוי נשמת: בכור חי בן בטי, אברהם זושא בן ר' יהושע, לאה בת ר' יום טוב ליפמאן, מיכאל בן שרה, אלכסנדר בן מרי, לודמילה בת לייב, משה בן זוהרה, יהודה בן שרה, יוסף בן חנה, מנחם שלום בן שמחה, חיים בן אסתר, ר' טוביה בן ר' זכריה, תמרה בת יעקב - תנצב"ה. **ולהבדיל בין החיים למתים, העלון לרפואת:** בת שבע בת ליאורה, אסתר בת שמחה, סביטלנה צביה בת ברכה, מרי בת חנה, מאור בן ידידה, זכריה בן סלאם חיים, חנה בת סלאם - בתוך שאר חולי עמו ישראל

פְּרֶשֶׁת עֵקֶב

עלון מספר

317

בס"ד

נא לא לקרוא בשעת התפילה וקריאת התורה. העלון טעון גניזה. הלימוד בשבת פי אלף מיום חול. כדאי לקרוא בשלחן שבת.

זמני השבת - כגב העלון

נקודה בפְּרֶשֶׁה:

תכונה זו של עמידה איתן בכל המצבים, אפונה את כל בני הדור הקודם, שהיו עבדים נאמנים לבוראם. כך למשל שמענו על אביו של תלמיד חכם ומרביץ תורה, שפרנסתו היתה בהעמסת לבנים על גבו.

כיום, כאשר קבלו מקים בגוון, הוא מעלה את הלבנים לקומות העליונות באמצעות מנופים משוכללים, אבל לפני כמה עשרות שנים שמש גבם של האנשים כמנוף, ותפקידם של פועלים אלה היה להעמיס את הלבנים על הגב, ולהעלותם לקומות הגבוהות. וכך מדי יום ביומו, כמשך 10 שנות עבודה רצופות, היה אותו יהודי עושה מלאכתו נאמנה. מעמיס את הלבנים על גבו השפוף, ומעלה אותן מקומה לקומה, ואינו מוציא מילה של תלונה מפיו.

אבל זה לא עיקר הספור. מדי יום, לאחר שסיים את העבודה המפרכת, הגיע לבית המדרש בשכונתו, פתח את הגמרא, ולמד שיעורים תמימות!!!

שוו בנפשכם: אחרי עבודה כל כך קשה, יושב לו יהודי בבית המדרש, ולומד גמרא. ולא יום אחד ולא יומים, כמשך כל שנותיו, יום אחרי יום, שבוע אחרי שבוע, שנה אחרי שנה, תמיד. והקדוש ברוך הוא שלם לו, ליהודי זה, בכפלי כפלים, וזכה שכל צאצאיו הם תלמידי חכמים ספגלים ויראי השם, מרביצי תורה ויראה. (לחנך בשמחה)

תכלית הצרות

"ויענך וירעיבך ויאכילך את הסון" (ה-ג) תורת ה' תמימה משיבת נפש, מצות ה' ברא מאירת עיניים. ובכל זאת, כשבאים ללמד את ילדי ישראל את התורה המתוקה מדבש ונפת צופים, יש לתרגל עמום ולחזר עמום פעמים רבות. יש

האדם עושה את עצמו

"ושמרתם ועשיתם אתם" (ו, ב) הכתיב בתורה הוא חסר: "ושמרתם ועשיתם אתם". ופרשו בזהר הקדוש (מלק ג, קיא): אם תשמרו את המצוות - אז "כי עשיתם אתם", כאילו יצרתם ועשיתם את עצמכם. משום שעל ידי קיום המצוות ושמירת התורה, אדם מעצב את האישיות שלו, מעדן את מידותיו, ומקש "עושה את עצמו".

מעשה ספלא ולקח מאלף בצדו, שמעתי מהרב בנימין זאב חשין זצ"ל. בהצר ביתו בירושלים גדל עץ רימונים גדול, פורה במיוחד, שכל עונת פריחה מוציא מאות רבות של פרחים קשמכל פרח יוצא רמון עסיסי וטעים.

באחד מימי האביב נשכה רוח חזקה, שהעיפה כמה עשרות פרחים. לא חלפו זקות מספר, והנה נושבת רוח חזקה יותר, ועוד עשרות פרחים נאלצים להפרד מהעץ. כך, בכמה שלבים, הועפו כמעט כל הפרחים, ואני מתבייש לספר כמה פרחים ורמונים נשארו בסופו של דבר על העץ, אמר הרב חשין, והוסיף: "איזה פרח זכה לשרד, ולהוציא פרי? - זה שהיה קשור חזק חזק אל העץ. רק הוא החזיק מעמד, ושרד את כל הרוחות!".

וכך יהיה גם בזמן עקבתא דמשיחא. רוחות חזקות תנשכנה לא רק בירושלים, אלא בכל מקום על פני תבל, ותהינה אלה הרוחות של כפירה ובלבול הדעת. הרוחות הללו תסערנה את כל בני האדם, ותפלנה אחריהן חללים רבים, שלא יוכלו לעמוד בפני הסערה. ומי יזכה לעמוד איתן ולהתניצב בעוז כנגד כל הרוחות, ולראות את אורו של משיח? - מי שיהיה קשור בתבורו אל עץ החיים, אל התורה והמצוות.

שלא התבוננתי מראש, והייתי נמנע מלקרב אותה..." - כך אמר, והלך לדרכו.

אמר החכם לאשתו: "הוא מתפלא מדוע נצרך לאגרת, ואני יודע מדוע - הוא נצרך לאגרת שאינה נחוצה לו, כדי לתת לנו קסף להוצאות השבת! והוא, לא היה אלא שלים השגחה!"

אמרה לו אשתו: "אם הקדוש ברוך הוא דאג לך כל כך להוצאות השבת, מדוע השאירך בתחלה ללא פרוטה, ויצערנו צער רב מתחילה!?"

אמר לה: "אלו הינו משיגים את כל הכסף מראש, לא הינו רואים עין בעין את השגחת ה' עלינו, ולא הינו יודעים, כמה עלינו להודות לו!..."

וזה שכתוב: "ויענף וירעיבך - ויאכילך את הפון". מדוע הקדים לענותנו ולהרעיבנו לפני שהאכילנו את הפון הנפלא, שטעמו כצפיהית בדבש? - כדי שנגדע, "כי לא על הלחם לבדו יחיה האדם, כי על כל מוצא פי ה' יחיה האדם". מוצא פי ה' שנותן את הלחם...

נדע, ונודה! (מציין השבוע)

לזכר, שזה מעדן שעדין לא התרגלו אליו - לא עמדו על טעמו הערב! שהרי כך הסביר האר"י הקדוש ז"ע"א מדוע נאמר על הפון, הפאכל השמימי והטעים: "ויענף וירעיבך ויאכילך את הפון..."?

יתגלו - ויאורו עינינו!

הגאון רבי סלימאן מאני זצ"ל, רבה של העיר חברון, ספור ספור מאלף, מעשה שהיה, ולאורו הסביר את הפסוק: מעשה בחכם, שנותר בערב שבת קודש ללא פרוטה. אמר לאשתו: "אעלה לבית הכנסת ללמוד, כי אני רואה דרך להשיג הוצאות לשבת.

עלה לבית הכנסת, ולמד. לפתע הגיע שלים מאשתו, כי אדם אחד בא לביתם, ומבקש שיקתוב לו אגרת. הלך לביתו, וכתב לו אגרת מנסחת בכתב נאה, והלה נתן לו שקרו בעין יפה, והלך לדרכו. קנה בכסף כל צרכי שבת בהרחה, שב לביתו עם המצרכים, ולפתע ראה שהלה שכח לקחת את האגרת!

ביום ראשון, הגיע האיש ואמר: "תוכל לקרוע את האגרת, כי התבוננתי וראיתי שאיני צריך לה כלל. ולפלא היה בעיני

ספור לשבת:

לא ניסע לשם ברכב ובטח לא נצעד רגלית זמן רב. נמשיך לשמור את השבת הקדושה ולדבוק בבוראנו בשמחת השבת, והקב"ה יעשה ברכושנו כטוב בעיניו."

בכוחות על - טבעיים, דחקו הם את דאגתם וצערם הצידה, והחליטו בכל כח להמשיך לחגוג בשמחה את השבת הקדושה, אשר בכל הדורות שמרה והצילה את עם ישראל, כאמור בפיוט: 'כי אשמרה שבת - אל ישמרני.'

הם המשיכו להוציא את המנה השנייה, שרו בערגה ובשמחה שירי שבת, אמרו דברי תורה, והכל כאילו לא קרה כלום.

לא רק שהם לא חיללו את השבת ונסעו למקום, אלא הם התאמצו להסיח דעתם מכל הפוגרום המתרחש בחנותם.

הם השתדלו ליהנות מהשבת עד תומה.

והנה, מיד עם צאת השבת, עלו השניים בחופזה אל הרכב ונסעו במהירות אל חנות התכשיטים על מנת לגלות את גודל הנזק וההפסד.

אלא, שכאשר הגיעו לשם חיכתה להם הפתעה גדולה עד למאד.

"המנועולים היו שבורים", סיפר יצחק פרחי. "פחדנו קצת להיכנס, אבל לא היתה ברירה.

החלטנו כי אני אכנס לחנות, ויצחק אחי ימתין בחוץ. פתחתי את הכספת, ולהפתעתי לא היה גבול... לא היה חסר שם דבר, כל התכשיטים נותרו במקומם.

כי אשמרה

השבת היא הברית הנצחית של הבורא יתברך עם עמו ישראל. יותר משמרו ישראל את השבת - השבת שמרה עליהם.

השבת היא הברכה והשמירה של היהודי בכל הדורות כולם. היה זה בשבועות האחרונים. יצחק ואלברט פרחי - הינם אחים יהודים מבני הקהילה החלבית בניו-יורק, המנהלים יחדיו חנות תכשיטים גדולה, שהסחורה בה מוערכת בשווי של מאות אלפי דולרים ויותר.

והנה, בעיצומה של אחת השבתות האחרונות הם שומעים צילצול טלפון.

השניים שהיו בעיצומה של סעודת השבת, וכמובן שלא ענו מפני קדושת השבת. אלא שאז, בסיום הצלצול, השמיע הטלפון הודעה קולית המוקראת ברמקול הטלפון שאמרה: "הגיעו מהר לחנות כעת. ברגעים אלו נשדדת החנות."

יצחק ואלברט השתתקו לרגע, והביטו זה בזה בהלם רב.

בעיצומה של שמחת השבת, הם שומעים את הבשורה הקשה כי שוודים פורצים ברגעים אלו לחנות ומנסים לגנוב חפצים יקרי ערך בשווי אדיר.

החנות אינה נמצאת במרחק הליכה, וכדי להגיע אליה במהירות, יש לנסוע ברכב. מבלבלים ונדהמים מהבשורה, הם נעמדו איש כנגד רעהו והכריזו: "למרות שקוראים לנו להגיע מיד אל החנות על מנת להציל את כל רכושנו - לא נחלל את השבת!

עליכם להגיע במהירות לחנות. כשהם מתכננים שכאשר תגיעו לחנות, הם יתנפלו עליכם עם אקדחים שלופים, ויאלצו אתכם לפתוח את הכספת תחת איומים, ובכך יקחו את השלל הגדול." "השודדים חיכו שעות רבות כליל שבת לבואכם, אך אתם לא הגעתם", מספרים השוטרים, "הם התייאשו אחר כמה שעות והלכו עם כמה תכשיטים בודדים שהיו בתצוגה. רק עכשיו נודע לנו על כך ומיהרנו להגיע. אם הייתם מגיעים בשבת, את כספכם בכספת בוודאי היו נוטלים, ועל פי המידע שלנו הם התכוונו אף ליטול את חייכם."

מסיים יצחק פרחי ואומר: "התרגשנו מאד וראינו בחוש כי השבת שמרה עלינו וגם על הכסף שלנו, תודה לה' הגדול." (גליון טוב לחסות בה')

לאחר מספר דקות הגיעה ניידת משטרה והשוטרים שאלו אותנו למה לא הגענו כליל שבת, כשקיבלנו את ההודעה. "אנו שומרים שבת ולא היתה לנו אפשרות להגיע", השבנו. השוטר הסתכל עלינו בתמיהה ואמר: "אלוקים בשמיים אוהב אתכם. דעו לכם, כי הרווחתם את החיים שלכם. השבת הזו שלכם שמרה עליכם, זה אני בטוח!" "מה זאת אומרת?", שאלנו. והלה השיב: "השודדים פרצו לחנות, ולקחו מעט מהתכשיטים שנותרו פה ושם בתצוגה, כשהם זוממים על עיקר הריווח הגדול, והוא הכסף והיהלומים הרבים הנמצאים בכספת שלכם. הם רצו לפתוח את הכספת, אך לא הצליחו. הם חשבו מה לעשות ועלה בליבם רעיון – הם החליטו להתקשר אליכם ולהודיע לכם בטלפון כי הם מדברים מחברת האבטחה, וכי

הלכות שֶׁבֶת:

מתוך החוברת "השבת בהלכה ובאגדה" לרב שלום דוד נקי שליט"א – ע"פ פסקי הגר"ע יוסף זצ"ל [למקורות לכל הלכה והכלה- ראו בחוברת הנ"ל]

מריחת מאכלים

מותר למרוח ריבה, שוקולד, חמאה וכיוצא בזה, על פרוסת לחם. וכן מותר לתת סלט חמוס בצלחת ולמורחו ולהחליקו יפה, שאין איסור ממרח במיני מאכלים.

הגדרת מלאכת כותב ומוחק

הכותב שתי אותיות, חייב מן התורה. ואם כתב אות אחת, הרי זה אסור מדרבנן. והוא הדין בכל זה לרוקם אותיות או חורט על כסף או זהב.

כתיבה מתקיימת

כתיבה המתקיימת אסורה מן התורה, אבל אם אינה מתקיימת, כגון כתיבה במחשב או בעט שלאחר 24 שעות נמחק הכתב מאילו, אסורה מדרבנן.

כתיבה במשקים ואדים

אסור לטבול אצבעו ביין ושאר משקים, ולכתוב בה על שולחן. אבל מותר לטבול אצבעו במים ולכתוב על שולחן, כי במים אין הכתיבה מתקיימת כלל. ופשוט שמותר לכתוב אותיות באוויר או על שולחן שאין עליו משקה.

אסור לכתוב אותיות באצבעו על חול או על אדים שבחלון, שבכל אלו מתקיים הכתב לזמן מסוים. אבל להעביר קו בלבד, מותר.

הגדרת מלאכת ממחק

המסיר שיער או צמר מעור בהמה עד שמחליקו, כדי לעשות ממנו קלף או עור לנעליים וכיוצא בזה, עובר על מלאכת ממחק.

ממרח - תולדת ממחק

בימים עברו, כדי לסגור מכתב במעטפה, טפטפו שעה מסביב לפתח המעטפה, ומרחו השעוה והחליקה וחתמו עליה, ובזה היה ניכר אם נפתחה המעטפה. כמו כן, כשרצו לסגור חבית היטב לזמן ממושך, היו מורחים טיט על המכסה ומחליקים אותו. פעולות אילו נקראות "ממרח" - תולדת מלאכת ממחק.

על כן, המורח משחה עבה על התחבושת כדי ליתנה על פצע, עובר איסור ממרח מן התורה.

ממרח האסור מן התורה הוא רק כאשר מורח גוש עבה כשעווה וכיוצא בזה, אבל המורח משחה רכה הנימוחה בידיים, עובר על איסור מדרבנן (גזרה שמא ימרח גוש עבה).

איסור ממרח הוא רק כאשר חפץ שהחומר הנמרח יישאר מרוח, כמו בשעווה על מעטפה, ומשחה על תחבושת, אבל כאשר חפץ שהחומר הנמרח יבלע ולא יישאר ממנו ממשות, אין בזה איסור ממרח. לכן, מי שיש לו יובש בידי, רשאי למרוח מעט וזולין או קרם ידיים, כדי לרכך את מקום הכאב, ובלבד שימרח היטב באופן שתבלע המשחה. והוא הדין למי שאין לו יובש כלל, ורוצה רק לעדן ולהחליק את ידיו יותר.

כתיבה במשקים ואדים

הלומד בספר ומצא בו חידוש, רשאי לחרוט בציפורן בדף לסימן, כדי לעיין בו לאחר השבת. וכן מותר לקפל קצה הדף שבספר לסימן.

בני אשכנז נהגו להחמיר באותיות שנכתבו על העוגה בקרם, שלא לשוברן בידיים, אלא בפה דרך אכילה.

מחיקה מידי

אם היו כתובות אותיות על ידיו, לא ינקה אותן בשבת, משום מוחק. וכשנוטל ידיו לסעודה, יטול רביעית (81 גרם) מים בבת אחת, ולא ינגבן, כי הניגוב גורם למחיקה. אולם אם היו ידיו מלוכלכות בדיו, מותר לנקותן.

עוגה עם אותיות

עוגה שכתובות עליה אותיות, בין אם האותיות עשויות מגוף העוגה, בולטות או שוקעות, בין אם האותיות נכתבו על העוגה בקרם וכדומה, מותר לחתוך את העוגה ולאוכלה, ואין בזה איסור מוחק.

בדיחות:

"-אבא שלי אחראי על 30,000 איש!".
"-אל תגזים, מה הוא עושה? כזה מוצלח הוא לא נראה!".
"-הוא שומר על בית קברות גדול..."

בזמן נקיין הבית:
10% מנקה,
90% מחפש שירים יפים...

לא תמיד אני מתעטש, אך כשזה קורה- זה כשאני עם כוס קפה רותח ביד...
שיכור נוסע בכביש, ולפתע עוצר אותו שוטר ושואל: "האם יש לך רשיון?" - "לא", עונה לו השיכור.
"אם כן, אני קונס אותך ב-500 ₪!" שילם השיכור, והמשיך בנסיעה.
אחרי מאתיים מטרים, עוצר אותו עוד שוטר, ושואל: "האם יש לך רשיון?" - "לא", עונה לו השיכור.
"אם כן, אני קונס אותך ב-500 ₪!" שילם השיכור, והמשיך בנסיעה.
אחרי עוד מאתיים מטרים, עוצר אותו עוד שוטר, ושואל: "האם יש לך רשיון?" - "לא", עונה לו השיכור.
"אם כן, אני קונס אותך ב-2,000 ₪!"
"למה?" התפלל השיכור, "הרי כל השוטרים האחרים קנסו אותי רק ב-500 ₪, אז למה אתה קונס אותי ב-2,000 ₪?"
עונה לו השוטר: "בשביל שאני אראה לך איך יוצאים מהכיכר!"...
לעולם אל תפעיל את הוויז בדרכך לבית העלמין.
לא נעים לשמוע "הגעת ליעד"...

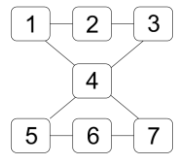

חידות:

באדיבות חיים כץ

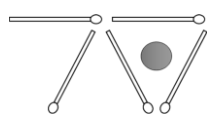
חידות מחשבה:

סדרו את הריבועים מחדש, כך שהסך הכולל של המספרים על גבי הריבועים במאונך, מאוזן ואלכסון ישוו ל 12!

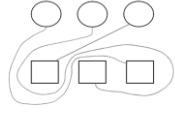
חידת גפרורים:

הפכו את הצורה, כך שהלכלוך יהיה מחוצה לה, ע"י הזזת שני גפרורים בלבד!!

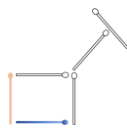

פתרונות לעלון הקודם:

פתרון לחידת מחשבה:

פתרון לחידת הגפרורים:

זמני	עקב	כניסה:	יציאה:
השבת:	י-ם:	18:43	19:56
	ת"א:	18:58	19:57
	ב"ש:	18:59	19:58
	חיפה:	18:51	19:59

לתגובות להנצחות ולקבלת העלון במייל:
elisha5765@gmail.com